

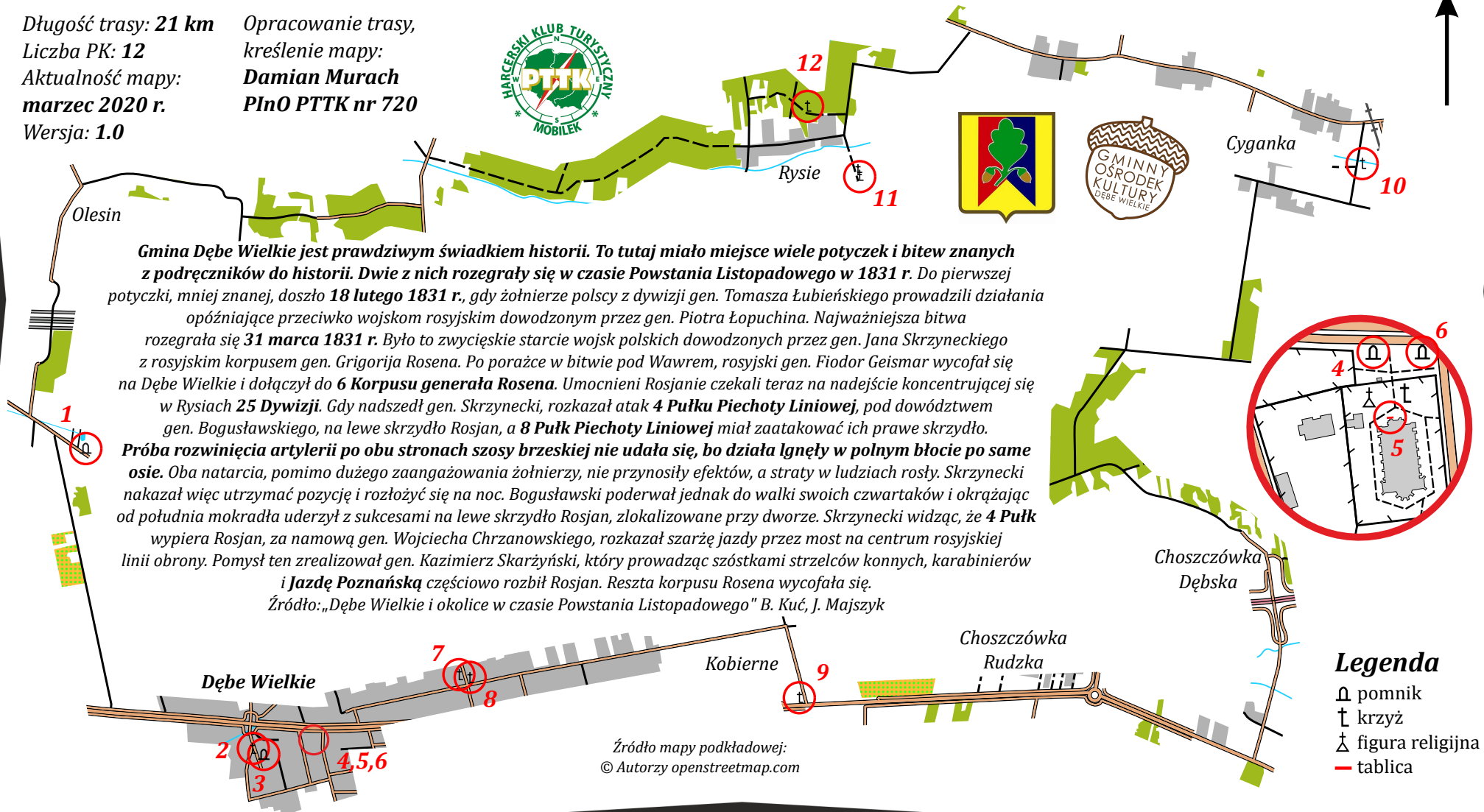
Gmina Dębe Wielkie

Śladem Bitwy pod Dębem Wielkim 1831 r.

1/M/20

Na mapie Dębe Wielkiego i północnych okolic Gminy zaznaczono różne miejsca stanowiące punkty kontrolne (PK), którymi są charakterystyczne obiekty. Należy odnaleźć te miejsca i potwierdzić, udzielając odpowiedzi na zadane pytanie. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Długość trasy: 21 km Opracowanie trasy,
Liczba PK: 12 kreślenie mapy:
Aktualność mapy: **Damian Murach**
marzec 2020 r. **PlnO PTTK nr 720**
Wersja: 1.0

Gmina Dębe Wielkie jest prawdziwym świadkiem historii. To tutaj miało miejsce wiele potyczek i bitew znanych z podręczników do historii. Dwie z nich rozegrały się w czasie Powstania Listopadowego w 1831 r. Do pierwszej potyczki, mniej znanej, doszło **18 lutego 1831 r.**, gdy żołnierze polscy z dywizji gen. Tomasza Łubieńskiego prowadzili działania opóźniające przeciwko wojskom rosyjskim dowodzonym przez gen. Piotra Łopuchina. Najważniejsza bitwa rozegrała się **31 marca 1831 r.** Było to zwycięskie starcie wojsk polskich dowodzonych przez gen. Jana Skrzyneckiego z rosyjskim korpusem gen. Grigorija Rosena. Po porażce w bitwie pod Wawrem, rosyjski gen. Fiodor Geismar wycofał się na Dębe Wielkie i dołączył do **6 Korpusu generała Rosena**. Umocnieni Rosjanie czekali teraz na nadejście koncentrującej się w Rysiach **25 Dywizji**. Gdy nadszedł gen. Skrzynecki, rozkazał atak **4 Pułku Piechoty Liniowej**, pod dowództwem gen. Bogusławskiego, na lewe skrzydło Rosjan, a **8 Pułk Piechoty Liniowej** miał zaatakować ich prawe skrzydło. **Próba rozwinięcia artylerii po obu stronach szosy brzeskiej nie udała się, bo działa lgnęły w polnym błocie po same osie.** Oba natarcia, pomimo dużego zaangażowania żołnierzy, nie przynosiły efektów, a straty w ludziach rosły. Skrzynecki nakazał więc utrzymać pozycję i rozłożyć się na noc. Bogusławski poderwał jednak do walki swoich czwartaków i okrążając od południa mokradła uderzył z sukcesami na lewe skrzydło Rosjan, zlokalizowane przy dworze. Skrzynecki widząc, że **4 Pułk** wypiera Rosjan, za namową gen. Wojciecha Chrzanowskiego, rozkazał szarżę jazdy przez most na centrum rosyjskiej linii obrony. Pomysł ten zrealizował gen. Kazimierz Skarżyński, który prowadząc szóstkami strzelców konnych, karabinierów i **Jazdę Poznańską** częściowo rozbił Rosjan. Reszta korpusu Rosena wycofała się.
Źródło: „Dębe Wielkie i okolice w czasie Powstania Listopadowego” B. Kuć, J. Majszyk

Legenda

- ⊕ pomnik
- † krzyż
- ⚔ figura religijna
- tablica

Źródło mapy podkładowej:
© Autorzy openstreetmap.com

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (1/M/20)

PK 1	<i>Obelisk na terenie walk 2 Pułku Strzelców Pieszych i 8 Pułku Piechoty Liniowej w Bitwie pod Dębem Wielkim 31 marca 1831 r. podczas Powstania Listopadowego.</i>
	Jak nazywa się kurier?
PK 2	<i>Krzyż poświęcony pamięci „Czwartaków” – żołnierzy z 4 Pułku Piechoty Liniowej poległych w dniu 31 marca 1831 r.</i>
	Kto ufundował krzyż?
PK 3	<i>Pomnik-obelisk ufundowany w 150. rocznicę Bitwy pod Dębem Wielkim 31 marca 1831 r.</i>
	Ile wynosi suma wszystkich cyfr znajdujących się na pomniku?
PK 4	<i>Pomnik „Dębski Orzeł Pamięci” odsłonięty dla upamiętnienia 600-lecia Dębego Wielkiego.</i>
	Czyje słowa wyryto na pomniku?
PK 5	<i>Tablica poświęcona pamięci poległych za ojczyznę w setną rocznicę Bitwy pod Dębem Wielkim w 1831 r.</i>
	Jaki order wkomponowano w tablicę?
PK 6	<i>Pomnik Żandarmerii Wojskowej poświęcony pamięci podpułkownika Franciszka Sznajdego i jego karabinierów konnych – żandarmów, bohaterów zwycięskiej szarży pod Dębem Wielkim w dniu 31 marca 1831 r.</i>
	Ile ułańskich lanc zdobi pomnik?
PK 7	<i>Drewniany krzyż pochodzący prawdopodobnie z okresu Powstania Listopadowego.</i>
	Ile metalowych elementów mocuje krzyż do ściany?
PK 8	<i>Trzy metalowe krzyże na mogiłach polskich i rosyjskich żołnierzy poległych 31 marca 1831 r. Wcześniej stały tu dwa krzyże, które pochodziły z czasów Powstania Listopadowego.</i>
	Kiedy odnowiono to miejsce?
PK 9	<i>Współczesny krzyż na mogile żołnierzy polskich poległych w walkach z Rosjanami w dniu 18 lutego 1831 r.</i>
	Ile szabel otacza krzyż?
PK 10	<i>Trzy krzyże na zbiorowej mogile żołnierzy Wojska Polskiego 2 Pułku Strzelców Pieszych poległych w potyczce z Rosjanami w dniu 18 lutego 1831 roku.</i>
	Jaki rok znajduje się na furtce?
PK 11	<i>Dwa drewniane krzyże na „Kobzowym Polu” na zbiorowej mogile ok. 50-80 żołnierzy 3 batalionu ppłk. A. Wolskiego 2 Pułku Strzelców Pieszych, którzy 18 lutego 1831 r. stoczyli tutaj zwycięską bitwę z przerażającymi wojskami rosyjskimi gen. Sackena.</i>
	Gdzie udało się dotrzeć batalionowi?
PK 12	<i>Krzyż drewniany pochodzący prawdopodobnie z czasów Powstania Listopadowego.</i>
	Ile gwoździ użyto do jego budowy?

Odpowiedzi należy przelać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO na stronie internetowej <http://trino.pttk.pl/>.